

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

04.03.2026

Менделеевск ш.

№ 142

Мәктәпкәчә белем бирү программасын гамәлгә ашыручы муниципаль белем бирү учреждениеләренә йөрүче балалары булган гражданнарга компенсация түләүләре башкару тәртибен раслау турында

Балалары мәктәпкәчә белем бирү программасын гамәлгә ашыручы белем бирү учреждениеләренә йөрүче гаиләләргә социаль ярдәм күрсәтү максатыннан, "Россия Федерациясендә мәгариф турында" 2012 елның 29 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль законының 65 статьясының 2 өлешенә, Россия Федерациясе Хөкүмәтенә "Социаль яклау (ярдәм) чараларын билгеләү һәм күрсәтү процессларын гамәлгә ашыруның төп таләпләрен раслау, социаль хезмәтләр, социаль хезмәт күрсәтү һәм дәүләт социаль ярдәме кысаларында күрсәтелә торган башка социаль гарантияләр һәм түләүләр турында" 2024 елның 3 маендагы 564 номерлы карарына ярашлы, Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Башкарма комитеты.

КАРАР БИРЭ:

1. Мәктәпкәчә белем бирү программасын гамәлгә ашыручы муниципаль белем бирү учреждениеләренә йөрүче балалары булган гражданнарга компенсация түләүләре башкару тәртибен кушымта нигезендә расларга.

2. Менделеевск районының финанс-бюджет палатасына ел саен Менделеевск муниципаль районы бюджетын формалаштырганда компенсация түләүләрен башкару өчен кирәкле чараларны карарга.

3. Үз көчен югалткан дип танырга:

Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Башкарма комитетының «Мәктәпкәчә белем бирү программасын гамәлгә ашыручы муниципаль белем бирү учреждениеләренә йөрүче балалары булган гражданнарга компенсация түләүләре башкару тәртибенә үзгәрешләр кертү турында» 2021 елның 17 февралдәге 94 номерлы карары.

4. Әлеге карарны рәсми бастырып чыгаруны һәм аны «Интернет» челтәрендә Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>), Татарстан Республикасы Менделеев муниципаль районының рәсми сайтында урнаштыруны тәмин итәргә.

5. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Башкарма комитет житәкчесенә социаль мәсьәләләр буенча урынбасары Ю.М. Рыбаковага йөкләргә.

**МӘКТӘПКӘЧӘ БЕЛЕМ БИРҮ ПРОГРАММАСЫН ТОРМЫШКА
АШЫРУЧЫ МУНИЦИПАЛЬ БЕЛЕМ БИРҮ УЧРЕЖДЕНИЕЛӘРЕНӘ ЙӨРҮЧЕ
БАЛАЛАРЫ БУЛГАН ГРАЖДАННАРГА КОМПЕНСАЦИЯ ТҮЛӘҮЛӘРЕН
ТӘЭМИН ИТҮ ТӘРТИБЕ**

Бүлек 1. Гомуми нигезләмәләр

Өлеге Тәртип мәктәпкәчә белем бирү программасын гамәлгә ашыручы муниципаль белем бирү учреждениеләренә йөрүче балалары булган гражданның компенсация түләүләре башкару тәртибен билгели (алга таба - компенсация).

Компенсация законлы вәкилгә (ата-анага, уллыкка алуыга, опекунга) яки аның вәкаләтле затына, муниципаль белем бирү учреждениесе белән килешү төзегән һәм мәктәпкәчә белем бирү программасын гамәлгә ашыручы тиешле муниципаль белем бирү учреждениесендә баланы карау һәм тәрбияләү өчен ата-ана түләвен керткән (алга таба - гариза бирүче), гаиләнең жан башына уртача керем исәпкә алып билгеләнә һәм түләнә.

Компенсация алуга хокукны билгеләгәндә гаиләнең жан башына исәпләнгән уртача кереме Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2019 елның 3 декабрдәге 1095 номерлы «Өч яшькә кадәр балалары булган гаиләләргә дарулар сатып алуга түләү турында»гы карары белән билгеләнгән кагыйдәләр буенча исәпләнә.

Компенсация билгеләү өчен гаиләнең жан башына уртача кереме гаилә әгъзаларының керемнәре суммасыннан чыгып, компенсация билгеләү турында гариза биргән ай алдындагы айга кадәр соңгы 12 календарь ай өчен исәпләнә (алга таба - исәп-хисап чоры).

Аерым яисә уртақ яшәүгә бәйсез рәвештә, гаиләнең жан башына туры килә торган керем билгеләгәндә, ирнең яисә хатынның алуы булып торучы гражданның керемнәре исәпкә алына.

Компенсация күләмен билгеләгәндә гаилә составында исәпкә алына:

1) ир (хатын);

2) карамагында булган һәм 18 яшькә житмәгән балалар, шул исәптән хастаханәләрдә, балалар шифаханәләрендә дәваландырылган булган балалар, шулай ук интернат-мәктәпләрдә матди карап торучы өчен ата-аналар өлешчә түләү кертә торган балалар;

- ата-аналары белән бергә яшәү-яшәмәвенә бәйсез рәвештә, 18 яшьтән 23 яшькәчә булган (гаилә корып яшәми торган), укуының көндәзгә формасы буенча, шул исәптән дәүләтнеке булмаган белем бирү учреждениеләрендә белем алуы затлар;

- башка ата-ана гаиләсендә исәпкә алынмаган булсалар, гаиләдә яшәүче үги урлар һәм үги кызлар;

5) гражданның гаиләләрендә опекада торучы балалар;

6) тәрбиягә бала алган гаиләләрдә тәрбияләнүче балалар.

Гаилә составына ата-аналарның икесе дә (яки тулы булмаган гаиләдә бер ата-ана)

ата-ана хокукларыннан мэхрүм ителгән балалар яки тулы дәүләт тәэминатында булган балалар кертелми.

Исәп-хисап чорында гаиләнең жан башына уртача кереме гаиләнең уртача айлык жыелма керемен гаилә әгъзалары санына бүлү юлы белән исәпләнә.

Исәп-хисап чорында гаиләнең уртача айлык жыелма кереме гаиләнең барлык әгъзаларының уртача айлык керемнәре суммасына тигез.

Гаиләнең һәр әгъзасының уртача айлык кереме аның исәп-хисап чорында алынган керемнәре суммасын әлеге керемнәр алынган шушы исәп-хисап чорындагы айлар санына бүлү юлы белән билгеләнә.

6. Компенсация күләме түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$ДК = \Phi \times (100 - МДД) - К,$$

монда:

ДК – компенсация күләме;

Φ - муниципаль белем бирү учреждениесендә, мәктәпкәчә белем бирү программасын гамәлгә ашыручы, баланы карау һәм тәрбияләү өчен фактта алына торган ата-ана түләвенә күләме, Башкарма комитет карары белән расланган ата-ана түләве күләме чикләрендә;

МДД - муниципаль белем бирү учреждениесендә, мәктәпкәчә белем бирү программасын гамәлгә ашыручы, баланы карау һәм тәрбияләү өчен ата-ана түләвенә гражданнар чыгымнарының максималь рөхсәт ителгән өлеше, таблица нигезендә билгеләнә.

К – муниципаль белем бирү учреждениесендә мәктәпкәчә белем бирү программасын гамәлгә ашыручы, баланы карау һәм тәрбияләү өчен ата-ана түләвенә бер өлешен компенсацияләү күләме, ул Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2007 елның 18 гыйнварындагы 9 номерлы «Мәктәпкәчә белем бирү программасын гамәлгә ашыручы белем бирү оешмаларында баланы карау һәм тәрбияләү өчен ата-ана түләвенә бер өлешен компенсацияләү турында»гы карары белән билгеләнгән тәртиптә исәпләнгән.

Таблица

Мәктәпкәчә белем бирүнең уку-укыту программасын гамәлгә ашыручы муниципаль белем бирү учреждениесендә баланы тәрбияләгән һәм караган өчен ата-ана түләвенә түлүгә гражданнарның чыгымнарының максималь рөхсәт ителгән өлеше

Гаиләнең бер әгъзасына керем күләме	Ата-ана түләвенә гражданнар чыгымнарының максималь рөхсәт ителгән өлеше (процент)		
	1 балага	2 балага	3 балага
10 000 сумга кадәр	60	38	23

10 001 сумнан 15 000 сумга кадәр	70	43	36
15 001 сумнан 20 000 сумга кадәр	80	53	53
20 000 сумнан артык	100	100	100
Яшәү минимумыннан азрак (күп балалы гаилә өчен)	0	0	0

2 нче бүлек. Компенсация билгеләү һәм түләү тәртибе

7. Гариза бирүчеләргә компенсация тәкъдим итү, килешү нигезендә билгеләнгән халыкка социаль ярдәм чараларын гамәлгә ашыручы оешма (алга таба - вәкаләтле орган) тарафыннан башкарыла.

8. Компенсация алу өчен гариза бирүче вәкаләтле органга түбәндәге документларны тапшыра:

1) муниципаль белем бирү учреждениесе белән килешү төзегән затның кредит оешмасындагы исәп-хисап сәчеты номерын күрсәтеп, кредит оешмасы аша компенсация алганда, компенсация билгеләү турында гариза;

2) шәхесне раслаучы документның күчермәсе (әгәр күчермә нотариаль расланмаган булса, оригиналын күрсәтеп).

9. Вәкаләтле орган ведомствоара электрон үзара бәйләнеш тәртибендә түбәндәге документларны сорый:

1) баланы тиешле муниципаль мәктәпкәчә белем бирү программасын гамәлгә ашыручы муниципаль белем бирү учреждениесенә урнаштыру турында килешүнең күчермәсе;

2) муниципаль белем бирү учреждениесендә мәктәпкәчә белем бирү программасын гамәлгә ашыручы балага карау һәм тәрбия өчен түләү квитанциясенә күчермәсе;

3) Татарстан Республикасы территориясендә бала (балалар) туу актын теркәгән очракта (ЗАГС органнарында) бала тууны дәүләт теркәвенә алу турында белешмәләр;

4) компенсация билгеләү турында гариза бирү аена кадәрге айга кадәрге соңгы 12 календарь ае өчен гаиләнең һәр әгъзасының керемнәре турында документлар (Россия Федерациясенә Пенсия һәм социаль иминият фонды мәгълүматларында булган түләүләр һәм Россия Эчке эшләр министрлыгы тарафыннан түләнгән пенсияләрдән тыш), шул исәптән:

- Россия Федерациясә Хөкүмәтенең 2007 елның 24 декабрәндәге 922 нче номерлы карары нигезендә уртача эш хакын исәпләгәндә исәпкә алына торган хезмәт өчен түләү системасында каралган барлык түләүләр;

- хезмәт законнарында каралган очракларда сакланып кала торган уртача хезмәт хакы;

- дәүләт яисә ижтимагый бурычларны башкарганда дәүләт органы яисә ижтимагый берләшмә тарафыннан түләнгән торган компенсация;

- эштән жибәрелгәндә түләнгән торган китү пособиесе, отставкага чыкканда компенсация, оешма бетерелүгә, хезмәткәрләр санын яисә штат кыскартылуга бәйле рәвештә эштән жибәрелгәндә эшкә урнашу чорына сакланып кала торган хезмәт хакы;

- эшкуарлык эшчәнлегә белән шөгылләнүдән алынган керемнәр, крестьян

(фермер) хужалыгы, шул исәптән юридик зат төземлмәгән хужалык эшчәнлегенә нәтижәсендә алынган керемнәрне дә кертеп;

- отставкага чыккан судьяларны ай саен гомерлек тәэмин итеп тору;

- хәрби хезмәткәрләрнең, Россия Федерациясә эчкә эшләр органнары, жинаять-үтәтү учреждениеләре һәм органнары, таможня органнары һәм хокук саклау хезмәтенен бүтән органнары хезмәткәрләренен акчалата тәэминаты, шулай ук даими башкарыла торган өстәмә түләүләр һәм азык-төлек белән тәэмин ителү, Россия Федерациясә законнарында билгеләнгәнчә;

- Россия Федерациясә граждан законнары нигезендә төзелә торган шартнамәләр буенча эшләр өчен түләү;

- социаль түләүләр;

Россия Федерациясә законнарында каралган һөнәри белем бирү оешмаларында һәм югары белем бирү мәгариф оешмаларында белем алучы затларга, фәнни һәм фәнни-педагогик кадрлар әзерләү программалары буенча көндөзгә формада белем алучы затларга, рухи белем бирү оешмаларында белем алучы затларга түләнгән торган стипендияләр һәм башка акчалата түләүләр, шулай ук күрсәтелгән категориядәге гражданның медицина күрсәткечләре буенча академик ялда булу чорында компенсация түләүләре;

Өч яшькә кадәр бала карау өчен ялда булган һәм хезмәт килешүе шартларында эшләүче гражданның айлык компенсация түләүләре;

Контракт буенча хәрби хезмәт узучы хәрби хезмәткәрләрнең хатыннарына, белгечлек буенча эшкә урнашу мөмкинлегенә булмау сәбәпле эшләмәскә мәжбүр булган яисә эшсезләр буларак танылган урыннарда ирләре белән яшәгән чорда, шулай ук, әгәр дә медицина оешмасы биргән бәяләмәдә балалары икенче бер кешенен карап торуына мохтаж дип билгеләнгән булса, иренен хәрби хезмәт итү урынында яшәү шартларына бәйле рәвештә балаларының сәламәтлегенә торышы буенча эшләмәскә мәжбүр булган чорда айлык пособие.

аеруча ерак гарнизоннардагы һәм жирлекләрдәге Россия Федерациясә эчкә эшләр органнарының һәм жинаять-үтәтү системасы учреждениеләренен рядовой һәм житекчелек составы затларының эшләмәүче хатыннарына аларны хезмәткә урнаштыру мөмкинлегенә булмаганда айлык компенсация түләве;

медицина күрсәтмәләре буенча академик ялда булган студентларга, аспирантларга һәм докторантларга бирелә торган компенсация түләүләре;

хәрби хезмәт бурычларын үтәгәндә һәлак булган (вафат булган) аерым категория хәрби хезмәткәрләрнең балаларына айлык пособие;

хәрби хезмәткәр яисә хәрби жыеннарда чакырылган граждан хәрби хезмәт бурычларын үтәгәндә һәлак булган (вафат булган) очракта йә хәрби травма аркасында вафат булган очракта, гаиләнен һәр әгъзасына ай саен түләнгән торган акчалата компенсация;

- гаиләнен (аның аерым әгъзаларының) милек хокукындагы мөлкәттән керемнәренә түбәндәгеләр керә:

күчәмсез мөлкәтне (жир кишәрлекләрен, йортларны, фатирларны, дачаларны, гаражларны), транспорт һәм башка механик чараларны, продуктларны эшкәртү һәм саклау чараларын реализацияләүдән һәм арендага (наемга) бирүдән керемнәр;

шәхси ярдәмчә хужалыкта алынган жимешләр һәм продукцияне реализацияләүдән керемнәр;

- башка төр керемнәр, аларга түбәндәгеләр керә:

хәрби хезмәттән, Россия Федерациясә эчкә эшләр органнарыннан, жинаять-үтәтү учреждениеләренән һәм органнарыннан, Россия Федерациясенен таможня

органнарыннан, хокук саклау хезмәтенең бүтән органнарыннан эштән киткәндә бер тапкыр бирелә торган пособие;

эш бирүчеләр тарафыннан үзләренең хезмәткәрләренә, шул исәптән инвалидлык яисә яше буенча пенсиягә чыгу сәбәпле эштән киткән элекке хезмәткәрләренә күрсәтелә торган матди ярдәм;

авторлык хокукы һәм катнаш хокуклар турындагы Россия Федерациясе законнары нигезендә, шул исәптән авторлыкны мирас итеп алу шартнамәләре буенча алына торган авторлык түләүләре;

акцияләрдән алынган керемнәр һәм оешма милкенә идарә итүдә катнашудан алынган башка керемнәр;

гаилә эгъзалары тарафыннан алына торган алиментлар; банк кертемнәреннән процентлар; мирас итеп алынган һәм бүләк ителгән акчалар;

алименты түләү турында суд карары;

алиментны түләү турында нотариаль килешү.

5) баланың атасын хәрби хезмәткә чакыру турында хәрби комиссариаттан белешмә яки баланың атасы укыган хәрби белем бирү учреждениесеннән белешмә.

6) бала (балалар) туу турында таныклык күчермәсе - Татарстан Республикасыннан читтә бала (балалар) туу актын теркәү очрагында;

7) Россия Федерациясе граждан законнары нигезендә рәсмиләштерелгән ышанычлы затлар өчен ышанычнамә күчермәсе;

8) гариза бирүченең гаилә эгъзаларыннан яисә аларның законлы вәкилләреннән документ (ирекле формада), раслый торган:

- аларның шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалыгы булу;

- шәхси мәгълүматны органга яисә оешмага тапшырганда гариза бирүченең алар исеменнән эш итәргә вәкаләте.

9) гражданлык хәле актларын теркәү органнарыннан баланың туу таныклығына ата турында мәгълүмат кертү нигезе турында белешмә.

10) эшсезлек буенча пособие түләүләре, эшсез гражданның матди ярдәм һәм башка түләүләр, шулай ук мәшгульлек хезмәте органнары юлнамасы буенча һөнәри белем алу һәм өстәмә һөнәри белем алу чорында гражданның түләү торган стипендия һәм матди ярдәм, жәмәгать эшләрендә катнашучы эшсез гражданның һәм социаль яклауга аеруча мохтаж эшсез гражданның вакытлыча эшләрдә катнашу чорында түләүләр, шулай ук 14 яшьтән 18 яшькә кадәр балигы булмаган гражданның вакытлыча эшләрдә катнашу чорында түләүләр (халыкны эш белән тәмин итү дәүләт хезмәте органнарында);

11) Россия Федерациясе Пенсия һәм социаль иминият фонды тарафыннан гамәлгә ашырыла торган пенсияләр, компенсацион түләүләр һәм пенсионерларны ай саен өстәмә матди тәмин итү күләмнәре турында белешмәләр;

12) эш бирүче (иминиятлүче) тарафыннан физик зат файдасына исәпләнгән түләүләр һәм башка бүләкләр суммасы турында (Россия Федерациясе Пенсия һәм социаль иминият фонды);

13) пенсия алу, билгеләү, алмау һәм түләүләргә туктату турында (Россия Эчке эшләр министрлыгы);

14) социаль яклау органнары яисә Россия Федерациясе Пенсия һәм социаль иминият фондының территориаль органнары тарафыннан түләү торган бала карау буенча айлык пособие күләме турында белешмәләр;

15) вакытлыча эшкә яраксызлык буенча пособие күләме, йөкләлек һәм бала табу буенча пособие, шулай ук йөкләлекнең иртә срокларында медицина учреждениеләрендә исәпкә баскан хатын-кызларга бер тапкыр бирелә торган пособие күләме турында

белешмэләр, Россия Федерациясе Пенсия һәм социаль иминият фондының территориаль органнары яисә социаль яклау органнары тарафыннан түләнә.

16) социаль яклау органнары тарафыннан түләнә торган барлык төр социаль түләүләргә өстәмэләр һәм өстәмэләрнең күләме турында мәгълүмат;

17) Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнгән, социаль яклау органнары тарафыннан түләнә торган башка социаль түләүләрнең күләме турында мәгълүмат;

18) опека (попечительлек) билгеләү һәм опекун (попечитель) тарафыннан баланы карап тәрбияләүгә акчалар алу турында белешмэләр;

19) баланы тәрбиягә алучы гаиләгә тапшыру һәм тәрбиягә бала алучыга тиешле түләүнең суммалары турында белешмэләр;

20) ата-ана хокукыннан мәхрүм итү яки ата-ана хокукларын чикләү турында белешмэләр;

21) житештерүдә бәхетсезлек очраklarыннан һәм һөнәри авырулардан мәжбүри социаль иминиятләштерү буенча ай саен түләнә торган иминият түләүләре турында мәгълүмат, әгәр медицина-социаль экспертиза учреждениесе бәяләмәсе буенча иминият очрагы нәтижәсендә һөнәри хезмәткә яраклылыгын югалту булса, яисә иминият очрагы нәтижәсендә иминиятләштерелгән затның үлеме булса, аларны алуға хокуклы затларга.

Гариза бирүченең паспортының чынлыгын раслау турында, әгәр гариза Татарстан Республикасы дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр Порталы аша жибәрелгән булса.

10. Мөрәжәгать иткән көнгә мөрәжәгать итүче гаиләнең (ялгыз яшәүче гражданның) жан башына уртача керемен исәпкә алып билгеләнгән социаль ярдәм чараларын алучы булса, мөрәжәгать итүче керемнәр турында белешмэләр тапшыру бурычыннан азат ителә.

Мөрәжәгать иткән көнгә мөрәжәгать итүче мәктәпкәчә белем бирү программасын гамәлгә ашыручы мәгариф оешмаларында баланы караган һәм тәрбияләгән өчен ата-ана түләвенең бер өлешен компенсацияләүче булып торса, ул Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2007 елның 18 гыйнварындагы 9 номерлы карары белән билгеләнгән тәртиптә исәпләнгән компенсацияне алучы булса, мөрәжәгать итүче әлегә Тәртипнең 8 пунктының 3 - 8 пунктчаларында күрсәтелгән белешмәләрне тапшыру бурычыннан азат ителә.

Вәкаләтле органда мәктәпкәчә белем бирү программасын гамәлгә ашыручы мәгариф оешмаларында баланы караган һәм тәрбияләгән өчен ата-ана түләвенең бер өлешен компенсацияләү хокукын раслаучы мәгълүматлар булганда, әлегә компенсация яңа сөрәккә мөрәжәгать итүсез билгеләнә.

11. Социаль яклау (ярдәм) чараларын билгеләү һәм бирү процесслары вәкаләтле орган тарафыннан "Социаль өлкәдә бердәм үзәкләштерелгән цифрлы платформа" (алга таба - бердәм цифрлы платформа) дәүләт мәгълүмат системасыннан яисә мәгълүмат системаларыннан файдаланып гамәлгә ашырыла.

12. Социаль яклау (ярдәм) чараларын электрон рәвештә билгеләү һәм бирү өчен мәгълүмат системаларында вәкаләтле орган тарафыннан түбәндәгеләр башкарыла:

1) социаль яклау (ярдәм) чараларын билгеләү һәм бирү турында гаризалар (алга таба - гариза) һәм документлар (документларның, белешмәләрнең күчермәләре) кабул итү, шулай ук граждандан кәргән гаризаларны һәм документларны (документларның, белешмәләрнең күчермәләре) эшкәртү;

2) мөрәжәгать итүченең социаль яклау (ярдәм) чараларын алуға хокукын раслау;

3) ведомствоара электрон багланышларның бердәм системасын кулланып, соратулар булдыру һәм белешмәләр алу;

4) социаль яклау (ярдәм) чараларын билгеләү һәм бирү турында, социаль яклау

(ярдәм) чараларын билгеләүдән баш тарту турында карар кабул итү, социаль яклау (ярдәм) чараларын түләү турындагы карар, социаль яклау (ярдәм) чаралары күләмен (кирәк булганда) яңадан санау, шулай ук алынмаган сумманы бирү;

5) мәгълүмат системаларындагы белешмәләр нигезендә гариза проектың алдан әзерләү (проактив).

6) мәгълүмати системаларда булган белешмәләр нигезендә социаль яклау (ярдәм) чараларын билгеләү һәм бирү, шул исәптән гаризасыз тәртиптә яисә алдан башкарылган (проактив) режимда;

7) социаль яклау (ярдәм) чараларын күрсәтүне туктату яисә озайту турында карар кабул итү, социаль яклау (ярдәм) чараларын күрсәтүне туктатып тору һәм яңадан башлау;

8) хисап-түләү документларын формалаштыру;

9) кредит һәм илтеп бирү оешмалары белешмәләрен эшкәртү;

10) хисапчылык формалаштыру;

11) электрон документларны, шулай ук мәгълүмат системаларында имзаланган реестр язмаларын саклау.

13. Социаль яклау (ярдәм) чараларын билгеләү һәм бирү түбәндәге ысулларның берсе белән башкарыла:

1) гариза нигезендә;

2) гаризасыз тәртиптә (әгәр мондый тәртип Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы норматив хокукый актлары белән билгеләнгән булса) гражданның банк счетлары реквизитлары турында мәгълүматларны кулланып социаль яклау (ярдәм) чараларын бирү өчен.

14. Гариза түбәндәге ысулларның берсе белән бирелә:

1) электрон рәвештә федераль дәүләт мәгълүмат системасы "Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы" (алга таба - бердәм портал) яки төбәк дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталы (алга таба - төбәк порталы) аша, әгәр бу Татарстан Республикасы норматив хокукый актлары белән каралган булса. Бердәм портал яки төбәк порталы аша тапшырылган гариза гади электрон имза белән имзалана, аның ачыгы Россия Федерациясе Хөкүмәтенең "Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүдә гади электрон имза куллану турында" 2013 елның 25 гыйнварындагы 33 нче номерлы карары белән расланган гади электрон имза куллану кагыйдәләренә туры китереп алынган, әгәр аның куллану мөмкинлегенә социаль яклау (ярдәм) чараларын күрсәтү тәртибен көйләүче норматив хокукый акт белән билгеләнгән булса, көчәйтелгән квалификацияләнгән электрон имза белән, аның тикшерү ачыгы сертификаты дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрне электрон формада күрсәтү өчен кулланылган мәгълүмат системаларының мәгълүмати-технологик үзара бәйләнешен тәэмин итүче инфраструктурада булдырылган һәм кулланыла, Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән тәртиптә, яки көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән;

2) шәхсән:

- Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүнең күпфункцияле үзәге аша, вәкаләтле орган һәм күпфункцияле үзәк арасында үзара хезмәттәшлек турында төзелгән килешү булганда, «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында» 2010 елның 27 июлендәге 210-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә күрсәтелгән килешүләр төзүгә вәкаләтле;

- Россия Федерациясе һәм (яисә) Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнгән очрақларда вәкаләтле органга.

15. Гариза бердәм портал аша тапшырылганда, ул федераль дәүләт мәгълүмат

системасындагы мәгълүматлар белән автоматик рәвештә тутырыла, «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрне электрон формада күрсәтү өчен кулланылган мәгълүмат системаларының мәгълүмати-технологик үзара бәйләнешен тәэмин итүче инфраструктурада бердәм идентификация һәм аутентификация системасы», шулай ук бердәм портал белән интеграцияләнган вәкаләтле органның мәгълүмат витриналарында.

16. Социаль яклау (ярдәм) чараларын бирү турында карарлар кабул итү өчен кирәкле документлар һәм мәгълүматларны вәкаләтле орган тарафыннан сорау һәм алу, ведомствоара мәгълүмати үзара бәйләнеш тәртибендә, шул исәптән бердәм ведомствоара электрон үзара бәйләнеш системасын кулланып башкарыла, Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан "Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында" 2010 елның 27 июлендәге 210-ФЗ номерлы Федераль законның 7 статьясының 1, 6 һәм 6.1 өлешләре нигезендә билгеләнгән исемлек белән каралган документлардан тыш.

Социаль яклау (ярдәм) чараларын билгеләү һәм бирү турында карар кабул итү өчен кирәкле документлар һәм мәгълүматлар, шундый документлар (документлар күчермәләре, мәгълүматлар) исемлекләре белән билгеләнгән норматив хокукый актларга туры китереп, гариза бирүче тарафыннан тәкъдим ителергә мөмкин (конкрет тормыш хәленә карап).

17. Вәкаләтле орган тарафыннан сораулар формалаштыру һәм социаль яклау (ярдәм) чараларын билгеләү һәм бирү турында карар кабул итү өчен кирәкле документлар һәм мәгълүматларны электрон рәвештә бердәм ведомствоара электрон үзара бәйләнеш системасын кулланып алу автоматлаштырылган тәртиптә тәэмин ителә.

18. Татарстан Республикасы норматив хокукый актлары белән каралган очракта, гариза бирү этабында бердәм портал яки төбәк порталында гариза бирүчегә вәкаләтле органга шәхсэн тапшырырга кирәкле документлар (документларның күчермәләре, мәгълүматлар) исемлегенә турында мәгълүмат бирү тәэмин ителә.

Вәкаләтле орган тарафыннан социаль яклау (ярдәм) чараларын билгеләү һәм бирү процесслары электрон рәвештә мәгълүмат системаларында башкарылганда, программалы-аппарат чаралары ярдәмендә социаль яклау (ярдәм) чараларын билгеләү һәм бирү яки билгеләүдән һәм бирүдән баш тарту турында карарлар автомат рәвештә эзерләнә, әгәр Россия Федерациясе законнары яки Татарстан Республикасы норматив хокукый актлары нигезендә социаль яклау (ярдәм) чараларын билгеләү һәм бирү яки билгеләүдән һәм бирүдән баш тарту турында карарлар кабул итү өчен вәкаләтле орган белгеченең катнашуы таләп ителмәсә.

19. Компенсация билгеләүдән баш тарту өчен нигезләр:

- 1) әлегә Тәртипнең 8 пунктында күрсәтелгән документларны тапшырмау;
- 2) гамәлдә булу вакыты узган документларны тапшыру (күрсәтү);
- 3) закон таләпләрен бозып рәсмиләштерелгән документлар тапшыру;

20. Социаль яклау (ярдәм) чараларын билгеләү һәм бирү йә билгеләүдән һәм бирүдән баш тарту турындагы карар вәкаләтле орган тарафыннан тиешле карар кабул итү өчен кирәкле барлык документларны (документларның, белешмәләрнең күчермәләрен) алган көннән алып 2 эш көненнән дә соңга калмыйча кабул ителә, федераль законнарда билгеләнгән очраклардан тыш, әлегә чакта:

1) вәкаләтле орган тарафыннан гаризаны теркәү вәкаләтле органга гариза кәргән көннән алып бер эш көненнән дә соңга калмыйча башкарыла;

2) вәкаләтле орган тарафыннан социаль яклау (ярдәм) чараларын билгеләү һәм бирү өчен кирәкле документларны һәм белешмәләренә алуға ведомствоара гарызнамәләр жиберү вәкаләтле органда гариза теркәлгән көннән алып бер эш көне эчендә һәм (яисә)

карамагында социаль яклау (ярдәм) чараларын билгеләү һәм бирү өчен кирәкле документлар һәм белешмәләр булган вәкаләтле органнан алынган көндә гамәлгә ашырыла, белешмәләр, аларга карата ведомствоара гарызнамә жибәрелгән (вәкаләтле орган тарафыннан ведомствоара гарызнамә жибәрү алар карамагында тиешле документлар һәм белешмәләр булмаса мөмкин булмаган очракта).

3) Вәкаләтле орган тарафыннан ведомствоара электрон гарызнамәләргә (ведомствоара электрон хезмәттәшлекнең бердәм системасыннан файдаланып) җавап кысаларында социаль яклау (ярдәм) чараларын билгеләү һәм күрсәтү өчен кирәкле документларны һәм (яисә) белешмәләрне (алар алар карамагында булса) бирү срогы тиешле орган гарызнамәләргә жибәргәннән соң 48 сәгатътән артмаса тиеш;

4) Вәкаләтле орган тарафыннан ведомствоара гарызнамәләргә җавап кысаларында (ведомствоара электрон хезмәттәшлекнең бердәм системасын кулланмыйча) социаль яклау (ярдәм) чараларын билгеләү һәм күрсәтү өчен кирәкле документларны һәм (яисә) белешмәләрне (алар алар карамагында булса) бирү срогы мондый ведомствоара гарызнамәне алган көннән алып 5 эш көненнән артмаса тиеш;

5) Вәкаләтле орган гаризаны теркәү көнендә мөрәжәгать итүчегә аңа шәхсән үзе (конкрет тормыш ситуациясенә бәйле рәвештә) күрсәтелгән мәгълүматны алган көннән алып 5 эш көне эчендә тапшырырга тиешле документлар (документларның, белешмәләрнең күчермәләре) исемлеге турында мәгълүмат жибәрә;

6) Гаризада дәрәҗә булмаган һәм (яисә) тулы булмаган мәгълүмат булу факты билгеләнгән көндә вәкаләтле орган мөрәжәгать итүчегә гаризаны әлеге мәгълүматны алган көннән алып 5 эш көне эчендә эшләр бөтүгә кирәклеге турында мәгълүмат жибәрә.

7) Социаль яклау (ярдәм) чараларын билгеләү һәм бирү процесслары, әгәр башка сроклар федераль законнарда каралмаган булса, мөрәжәгать итүче эшләр бөтүгә гаризаны, вәкаләтле орган тарафыннан социаль яклау (ярдәм) чараларын билгеләү һәм бирү яки алардан баш тарту турында карарлар кабул итү өчен кирәкле документларның (документларның, белешмәләрнең күчермәләренең) тулы комплектын тапшырганчы, 5 эш көненнән дә соңга калмыйча туктатылырга мөмкин.

21. Социаль яклау (ярдәм) чараларын билгеләү һәм бирү, бердәм цифрлы платформада яки вәкаләтле органның мәгълүмат системасында көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән электрон рәвештә тиешле карарны имзалау аша теркәлә.

22. Вәкаләтле орган тарафыннан социаль яклау (ярдәм) чараларын билгеләү һәм бирү турында карарлар кабул итү һәм аларны исәпкә алу мәгълүмат системаларында юридик әһәмиятле язмалар рәвешендә башкарыла.

23. Әгәр вәкаләтле орган тарафыннан социаль яклау (ярдәм) чараларын билгеләү һәм бирү турында карарлар кабул итү бердәм цифрлы платформадан файдаланмыйча башкарыла икән, вәкаләтле орган мондый карарларны бердәм цифрлы платформага автоматик рәвештә тапшыруны тәэмин итә.

24. Түләү эшләре, социаль яклау (ярдәм) чарасы буенча акча түләү һәм китерү документлары, шулай ук социаль яклау (ярдәм) чараларын билгеләүдән баш тарту эшләре Россия Федерациясенә архив эше турындагы законнарына ярашлы электрон формада саклана.

25. Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында каралган очракта, вәкаләтле орган тарафыннан гражданданга социаль яклау (ярдәм) чараларын билгеләү һәм бирү процесслары бердәм портал яисә региональ портал аша гамәлгә ашырылганда, тиешле процессны гамәлгә ашыру көнендә мәгълүмат жибәрү тәэмин ителә:

1) гаризаны карау барышы турында, гаризаны туктатып торы һәм яңадан карау

турында мәгълүматны, гаризаны карау нәтижәсендә һәм кабул ителгән вәкаләтле орган тарафыннан социаль яклау чараларын билгеләү һәм бирүдән баш тарту турында яисә мондый кире кагуның дәлилленгән сәбәпләрен күрсәтеп, социаль яклау (ярдәм) чараларын билгеләү һәм бирүдән баш тарту турында карар кабул ителгән гаризаны карау нәтижәләре хакында;

2) гаризада дәрәс булмаган һәм (яисә) тулы булмаган мәгълүмат булу факты билгеләнгән очракта, гаризаны эшләп бетерү кирәклегенә турында;

3) гражданның акча күчәрелгән банк сәтеын күрсәтеп, акчалар күчәрү турында, яки банк сәтеы реквизитларын үзгәртү өчен гамәлләр күрсәтеп, акчаларны күчәрү мөмкинлегенә булмау турында.

26. Бердәм портал аша яисә төбәк порталы аша, әгәр бу Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында каралган булса, гражданданга социаль яклау (ярдәм) чараларын билгеләүгә һәм күрсәтүгә карата мәгълүмат җибәрелгәндә, вәкаләтле орган бурычлы:

1) социаль яклау (ярдәм) чараларын билгеләү һәм бирү шартлары үзгәргән очракта, социаль яклау (ярдәм) чараларын алучыларга хәбәр итәргә, бу социаль яклау (ярдәм) чараларын билгеләү һәм бирү тәртибен җайга сала торган норматив хокукый актта билгеләнгән булса;

2) социаль яклау (ярдәм) чарасы конкрет чорга билгеләнгән очракта, социаль яклау (ярдәм) чараларын алучыларга аны бирү срогының тәмамланырга бер ай кала, аның тәмамлану вакыты якынлашып килүе турында, шулай ук билгеләнгән социаль яклау (ярдәм) чарасын озайту өчен кирәкле шартлар турында хәбәр итәргә.

27. Россия Федерациясә законнары яки Татарстан Республикасы норматив хокукый актлары белән билгеләнгән очракларда, әлегә Тәртипнең 23 һәм 24 пунктларында каралган мәгълүмат гражданданга язма рәвештә җибәрелергә мөмкин.

28. Компенсация гариза биргән айдан барлык кирәкле документлар белән билгеләнә һәм 6 ай дәвамында түләнә.

29. Компенсация суммасы гариза бирүченең банк сәтеына күчәрелә.

Гаиза бирүчегә, банк сәтеы ача алмаган һәм аннан файдалана алмаган очракта, компенсация түләү (җибәрү) почта аша башкарыла.

30. Физик зат файдасына эш бирүче (страховщик) тарафыннан исәпләнгән түләүләр һәм башка бүләкләр турында мәгълүмат, компенсация билгеләү өчен, гаризада күрсәтелгән ризалык нигезендә, Россия Федерациясенен Пенсия һәм социаль иминият фонды мәгълүматлары нигезендә, мөрәҗәгать итүче компенсация билгеләү өчен мөрәҗәгать иткән айга кадәр 12 айның соңгы 6 ае өчен билгеләнә.

31. Түләүне туктату сәбәпләре килеп чыкканда (беләм бирү оешмасын алыштыру, ата-ана хокукларынан мэхрүм итү, гариза бирүченең үлемә), түләү тиешле сәбәпләр килеп чыккан айдан соңгы айдан туктатыла.

32. Белә торып дәрәс булмаган мәгълүматлар булган документлар тапшыру, өстәмә компенсация алу хокукына йогынты ясый торган мәгълүматларны яшерү нәтижәсендә артык түләнгән компенсация суммалары мөрәҗәгать итүче тарафыннан вәкаләтле органның казначейство сәтеына кертү юлы белән ирекле рәвештә каплана, ә мөрәҗәгать итүче баш тарткан очракта, Россия Федерациясә законнары нигезендә түләтелә.

33. Гражданның торақ һәм коммуналь хезмәтләр өчен түләүгә элек билгеләнгән субсидия яки балага айлык пособие алган очракта, гражданин гаризасы буенча компенсация субсидия бирү срогы яисә балага айлык пособие бирү срогы тәмамланганчыга кадәр билгеләнергә мөмкин.

Әгәр компенсация алучы торақ һәм коммуналь хезмәтләр өчен түләүгә субсидия яки айлык балалар пособиесә билгеләүне сорап мөрәҗәгать иткән гражданның гаиләсә

составына керэ икэн, элек билгелэнгэн компенсация, алучының гаризасы буенча, субсидия яисэ айлык пособие алучы биргэн документларны исәпкә алып, балага субсидия яисэ айлык пособие алу чорына яңадан билгеләнергә мөмкин.

34. Вәкаләтле орган гаебе белән вакытында алынмаган компенсация үткән вакыт өчен чикләнмәгән срокта түләнә.

35. Гариза бирүче вафат булган очракта, аңа исән чакта түләнмәгән компенсация суммалары мирас составына кертелә һәм Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән гомуми нигезләрдә мирас итеп алына.

36. Компенсация бирү мәсьәләләре буенча бәхәсләр суд тәртибендә хәл ителә.